

1. Bezuinigen op de subsidies voor de voetbalclubs in de gemeente.

Op dit moment is de gemeente (financieel) verantwoordelijk voor het groot onderhoud en beheer van de sportvelden. De verenigingen ontvangen van de gemeente een bijdrage voor het dagelijks onderhoud van de velden. Deze bijdrage en het groot onderhoud aan de sportvelden kan achterwege blijven.

Om de bezuinigingen op dit terrein te realiseren zal met de verenigingen gekeken worden naar wat zij, aanvullend op reeds bestaande afspraken, aan extra onderhoudswerkzaamheden kunnen uitvoeren. Voor verenigingen ligt hier de uitdaging om te kijken wat zij zelf met hun leden en samen met andere collega-verenigingen kunnen organiseren. Mochten zij geen onderhoudswerkzaamheden kunnen of willen doen dan zal de accommodatie moeten worden gesloten.

Bij het maken van de plannen zal rekening gehouden moeten worden met het feit dat onderhoud en beheer van sportvelden geen wettelijke taak van de gemeente is. Echter bepaalt de wet wel dat de gemeente verantwoordelijk is voor een veilig gebruik van de aanwezige terreinen. Daarnaast heeft de gemeente de wettelijke taak om voor buitensport accommodatie van scholen zorg te dragen.

Deze rol is niet overdraagbaar aan burgers en/of wijkraden en derden.

Bezuinigen op/door:

- a) Stopzetten subsidie niet gebruikte velden
Conform het Sweco rapport worden er op dit moment een 5-tal voetbalvelden niet meer gebruikt.
Bezuiniging in euro's: € 30.000
- b) Meer zelfredzaamheid clubs
Het (groot) onderhoud aan de sportvelden wordt niet meer uitgevoerd door de gemeente. Dit dient door de verenigingen te worden uitgevoerd.
Bezuiniging in euro's: € 120.000

2. Bezuinigen op uit te besteden werkzaamheden

Bezuinigen op:

- a) Stoppen met het maaien van het Oldambtmeer (meerjarig contract)
Dit betreft geen wettelijke taak en de veiligheid komt niet in het geding als dit niet meer uitgevoerd gaat worden. Wel is er een contract/afsprake met de provincie Groningen en het Waterschap.
Bezuiniging in euro's: € 30.000
- b) Schaapskudde (meerjarig contract)
In 2023 loopt het contract met de schaapherder af. Door deze niet meer te verlengen of opnieuw aan te besteden kan er een bezuiniging worden behaald. Op deze nu nog te begrazen gebieden zal dan geen onderhoud meer plaatsvinden, behoudens 1 meter brede strook langs de rijbaan i.v.m. de veiligheid van de weggebruikers.
Bezuiniging in euro's: € 105.000

3. Bezuinigen op materiaal / materieel

Bezuinigen op:

- a) Aanschaf plantmateriaal
Het plantmateriaal dat dood gaat zal niet meer worden vervangen. Langzamerhand zal de openbare ruimte veranderen en er onverzorgd bij komen te liggen. Het betreft echter geen wettelijke taak.
Bezuiniging in euro's: € 45.000
- c) Incidentele projecten Groen
Er kunnen geen Groenprojecten in de buitenruimte meer worden uitgevoerd. Er is dan ook geen co-financiering meer mogelijk voor projecten waarop subsidie verkregen kan worden.
Bezuiniging in euro's: € 75.000
- d) Onderhoud en aanschaf bomen

Bomen kunnen niet meer vervangen worden. Dode bomen worden alleen nog verwijderd indien er sprake is van gevaar. In bossen kunnen ze blijven liggen. De eventuele bezoekers zullen hier wel op moeten worden gewezen d.m.v. waarschuwingsborden. Een deel van het budget is noodzakelijk i.v.m. de VTA-controles (wettelijke taak).

Budget: € 58.000

Bezuiniging in euro's: € 33.000

4. Bezuinigen op gebouwen

Totaal is in de begroting 2019 een bedrag van ruim € 1.400.000 voor onderhoud gebouwen opgenomen. Een bedrag van € 140.000 zou hierop kunnen worden bezuinigd. Dit betekent dat bepaald onderhoud niet kan worden uitgevoerd, zoals o.a. buiten- en binnenschilderwerk maar dat ook kritisch moet worden gekeken naar contracten voor onderhoud etc.

In verband met de nieuwbouw van het gemeentehuis kan in de jaren tót 2023 mogelijk worden bezuinigd op de budgetten voor de gebouwen Garst, gemeentehuis Scheemda en Johan Modastraat (totaal budget € 180.000). Hierbij moet er uiteraard wel voor worden gezorgd dat de onderhoudstoestand van deze gebouwen wordt gehandhaafd, voor zover hierover afspraken zijn gemaakt in verkoopcontracten van Scheemda en/of Garst.

Bezuinigingsbedrag: € 140.000

5. Bezuinigen op wegenonderhoud

Het uitvoeren van adequaat wegenonderhoud (minimaal niveau B) is een wettelijke taak. Bezuinigen op dit onderdeel is niet mogelijk. Het enige onderdeel wat een besparing op zou kunnen gaan leveren is het afstoten van wegen en ze derhalve niet meer te hoeven onderhouden.

Door een versobering van de onderhoudsmaatregelen bij groot onderhoud van elementenverhardingen, zoals het hergebruik van bestratingsmateriaal bij herbestrating van wegen en paden, als door het versoberen van het kleinschalig onderhoud van elementverhardingen zijn al de maximaal haalbare bezuinigingen doorgevoerd. Door dergelijke maatregelen is het kwaliteitsbeeld al aangetast en doordat de ernst van de oneffenheden toeneemt, maar nog wel binnen de toegestane kaders blijft, leidt dit tot grotere ergernis van de gebruiker en meer klachten. Het huidige onderhoudsniveau is dus net voldoende om aan de wettelijke vereisten te voldoen.

Dit geldt met name ook voor de wegen in het buitengebied. In het verleden zijn de meest gebruikte wegen in het buitengebied ingericht op landbouwverkeer. Dit landbouwverkeer was van een andere orde dan de grote machines van heden ten dage. Het verharde wegdek van de wegen die specifiek voor de landbouw worden gebruikt hebben minder te lijden van weersinvloeden en spoorvorming. Het zijn hier met name de bermen in de routes naar de agrarische bedrijven die ernstig te lijden hebben van het zwaardere materieel. Het geraamde budget is afgelopen jaren niet geheel voldoende geweest om structureel de weg op een veilig niveau te houden. We voldoen hier maar amper aan onze wettelijke verplichtingen.

Bezuinigen op:

a) Afstoten wegen

De hoeveelheid wegen die hiervoor in aanmerkingen komt is echter beperkt en zal waarschijnlijk in 2023 nog niet realiseerbaar zijn. Wellicht vraagt het in eerste instantie ook nog een investering tot verbetering zodat ze aansluitend van de hand kunnen worden gedaan.

Bezuiniging in euro's: € 25.000

b) Onkruidbestrijding op verharding

De onkruidbestrijding op verharding valt niet onder de wettelijke plicht en hierop kan derhalve worden bezuinigd. Voorstel is om dit nog minimaal uit te voeren en het onderhoudsniveau B los te laten.

Budget: € 200.000

Bezuiniging in euro's: € 100.000

6. Bezuinigen op groenonderhoud

De kosten voor het onderhoud en beheer van openbaar groen kunnen beperkt worden door minder werkzaamheden uit te laten voeren. Dit betekent dat het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau niet langer vastgehouden kan worden. Opgemerkt dient te worden dat onderhoud van openbaar groen sec geen wettelijke taak is, maar openbaar gebied moet wel op een minimaal veilig niveau onderhouden worden (in verband met risicoaansprakelijkheid). 1 m breed maaien naast de weg is hier een voorbeeld van. De vraag is in hoeverre de achteruitgang kan worden opgevangen door de samenwerking met anderen in de woon- of werkomgeving, zoals initiatieven van bewoners en/of bedrijven.

Bezuinigen op:

a) Parken en stranden

De parken en stranden niet meer onderhouden. Parken teruggeven aan de natuur en de stranden zullen in verband met hygiëne/veiligheid moeten worden opgeruimd.

b) Bermonderhoud naar 1x per jaar

c) Detachering Afeer beëindigen

d) Onderhoudsniveau begraafplaatsen van B naar C besparing ca 24.000,--

e) Onderhoudsniveau Rosarium van A naar B besparing ca 16.000,--

f) Speeltoestellen niet meer vervangen maar verwijderen

Het inrichten van speelplekken en het plaatsen van speeltoestellen is geen wettelijke taak.

Wel bepaalt de wet dat de gemeente verantwoordelijk is voor de veiligheid van eenmaal

geplaatste toestellen en het veilig gebruik van de openbare ruimte. Deze rol is niet

overdraagbaar aan burgers en/of wijkraden en derden. De kosten voor speelplekken en -

toestellen in de openbare ruimte kunnen wel worden teruggebracht door het aantal te beperken en

toestellen niet te vervangen.

Huidig budget € 28.000

Bezuiniging in euro's

De bezuinigingen op deze onderdelen kunnen pas berekend worden als ook daadwerkelijk besloten wordt om dit uit te voeren. De onderhoudskosten zijn namelijk voor het grootste deel formatiekosten van de eigen organisatie en die van Afeer.

In het MT is afgesproken om een bedrag van totaal € 200.000 besparing op groen op te nemen.

7. Budgetten gebiedsgericht werken

Voor leefbaarheidsgelden, organisatiekosten en burgerinitiatieven is totaal een bedrag van € 200.000 in de begroting opgenomen. Daarop € 50.000 bezuinigen en kijken of het bedrag voor leefbaarheid komende jaren eventueel weer uit de NPG-gelden kan worden betaald.

Bezuiniging in euro's: € 50.000

8. Bezuinigen - diversen

a) Openbare toiletten

Door het openbare toilet in de weekenden niet meer te gebruiken kunnen de kosten ten laste van de gemeente als bezuiniging gerealiseerd worden. In samenspraak met de betrokkenen in het uitgaansgebied, politie en ondernemers zal gekeken moeten worden wat de consequentie van deze maatregel is en of het (financiering van het) toilet mogelijk op een andere manier ingevuld kan worden.

Bezuiniging in euro's: € 8.000

Het onderhoud aan de toiletten wordt echter uitgevoerd door de eigen organisatie en/of Afeer (zie opmerkingen hierover bij 6 – bezuinigen op groenonderhoud)

b) Verwijdering fontein

Om bezuinigingen te realiseren op de fontein zijn verschillende varianten mogelijk. Alleen minder draaiuren is niet voldoende, omdat dan onvoldoende bespaard kan worden op de personele component. De burgers denken verschillend over fontein. Een deel ziet het als

verrijking van de leefomgeving, anderen storen zich aan het lawaai en de energie- en waterverspilling. Jaarlijks komen er klachten over fontein binnen.

Bezuiniging in euro's: € 5.000

Het onderhoud aan de fontein wordt uitgevoerd door de eigen organisatie en/of Afeer (zie opmerkingen hierover bij 6 – bezuinigen op groenonderhoud)

9. Bezuinigingen op organisatie

Een bezuiniging op de organisatie betekent een verlaging van de personele lasten, huisvestingskosten en de kosten van de bedrijfsvoering.

Een bezuiniging is afhankelijk van de inhoudelijke keuzes die gemaakt worden bij de andere bezuinigingen. Het één is een gevolg van het andere.

Om een nieuwe structurele bezuiniging door te voeren zonder de kwaliteit van de organisatie aan te tasten, zal het nodig zijn te investeren in opleidingen voor personeel en een optimale efficiënte bedrijfsvoering. Minder aandacht voor de wensen van de burger en verdere verbetering van de processen en de inzet van toegesneden ICT toepassingen geeft de mogelijkheid van personeelsreductie met de opmerking dat het personeel steeds beter, hoger, geschoold zal moeten zijn.

10. Verhogen inkomsten

Naast het doorvoeren van bezuinigingen zal er ook gekeken moeten worden naar het verhogen van de inkomsten.

a) Herinvoeren parkeerbelasting

Doordat de procedure t.a.v. de reclamebelasting in het nadeel van de gemeente is uitgevallen, en er dus niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van de deal tot opheffing van de parkeerbelasting, is de herinvoering van de parkeerbelasting een optie.

De handhaving/controle kan een stuk eenvoudiger dan voorheen. Zie methode Groningen. Wellicht is samenwerking met de gemeente Groningen nog een optie om op de kosten te besparen.

Opbrengst: € 800.000 per jaar (uitgaande van de jaarcijfers van voor de afschaffing)

b) Verhogen reclame-inkomsten

Op dit moment worden de middeneilanden onderhouden door een aannemer. Hier staan reclame-inkomsten tegenover. Na beëindiging van dit contract zou de gemeente dit zelf kunnen oppakken

Opbrengst: € 50.000 per jaar

11. Reclamebelasting

Ook voor de komende 5 jaar weer een deel van opbrengst van de reclamebelasting zelf houden en besteden aan investeringen in de binnenstad, o.a. gebiedsontwikkeling Poort van Winschoten en OZG gebied.

Bezuinigings-/investeringsbedrag: € 100.000

12. Omnisport

Discussie voeren over omnicomplexen en onderzoeken op welke wijze dit kan leiden tot besparingen.

Bij het sluiten van bestaande voorzieningen moet rekening gehouden worden met het afboeken van boekwaardes (in geval van bijvoorbeeld zwembad en sporthal De Hardenberg gaat het om het incidenteel afboeken van € 1.268.000 + € 936.000).

Bezuinigingsbedrag: € 500.000

Omnisportpark(en)

Onderzocht wordt wat de mogelijke bijdrage van één of meer omnisportpark(en) aan een bezuiniging op sportaccommodaties kan zijn.

Ingrediënten:

1 huidige subsidies ten behoeve van onderhoud aan sportverenigingen

2 aantal gebruikte en niet gebruikte sportvelden

3 vastgoed inbreng, welke accommodatie zoals kleedgebouwen en kantines zijn in gebruik en worden bekostigd door de gemeente

4 hoeveel teams maken gebruik van de voorzieningen en wat is nodig

5 toekomstperspectief verenigingen (leden verloop en waar komen die weg binnen de gemeente of eigen dorp, teams en in welke klasse)

6 samenwerking door verenigingen b.v. zaterdag en zondagsvoetbal, hockey en korfbal (kunstgrasveld, 1 kantine) (synergie voordelen bekijken)

In het kort kunnen we de volgende verdeling maken waarbij resultaat en tijdspad leidend zijn:

- a. Laaghangend fruit
- b. Periode waar verenigingen zaken moeten aanpassen aan de nieuwe situatie (minder gemeentelijke bijdrage meer eigen inzet)
- c. Toewerken naar situaties waar naar toekomstig gebruik en realisatie van sportvoorzieningen kan worden gewerkt
- d. Realisatie in tijd en een financieel evenwichtig beeld.

Om dit te realiseren is het volgende nodig:

1. Uit gebruik nemen (niet meer onderhouden van niet gebruikte velden en terug draaien van werkzaamheden (gratis) door BD
2. Nagaan hoeveel de bijdrage per veld per vereniging is (maatwerk)
3. Levensvatbaarheid van verenigingen in kaart brengen. Hoeveel leden en teams en zijn dat allen leden uit de gemeente Oldambt? Wat is de verwachting qua leden (verjonging?)
4. Obv de uitkomsten onder 3 gesprek over toekomst en investeringen, mogelijkheden tot samenvoeging irt investeringen in kaart brengen en afwegen.
5. Kijken welke verenigingen qua gebruik bij elkaar passen. B.v. hockey en korfbal gebruiken dezelfde soort kunstgras. Zaterdag en zondag voetbal idem, maar op verschillende dagen.
6. Nagaan welke voorzieningen er al zijn en daarom heen of daarbij velden projecteren , b.v. velden naast de rietkraag projecteren. Gebruik making van kleedkamers en kantine van de Sporthal.
7. Mbt zwembaden kijken naar meest geschikt gebruik eventueel icm commercieel gebruik van de sporthal. Hardenberg heeft een multifunctionele vloer, is dus ook geschikt voor shows, muziek festijnen, en er is een kantine.

Organisatie

Het geheel raakt de volgende taakdisciplines:

1. Sport(beleid)/subsidies
2. Vastgoed
3. Onderhoud, beheer en subsidies

Op alle drie onderdelen is korte, middellange en lange termijn actie nodig.

In het kader van assetmanagement is afstemming en sturing in projectvorm gewenst. Dit ter voorkoming van allerlei ongeleide acties.

Planning

Een heel globale planning kan er als volgt uitzien:

- Laaghangend fruit: niet gebruikte velden niet meer onderhouden, verenigingen navenant korten op subsidie voor onderhoud. Per 2019/2020
- Onderhoudsbijdragen gefaseerd naar beneden brengen in 2020,2021,2022, en 2023. Vanuit sportbeleid sportverenigingen ondersteunen bij het zoeken naar compensatie gelden.
- Kosten en hoeveelheid sportgebouwen in eigendom bij gemeente in kaart brengen inclusief de mate van gebruik door verenigingen.

Middellange termijn:

- In kaart brengen toekomstperspectief per vereniging (aantal leden, jeugdgroei etc) en gebruik sportvoorziening incl. kleedkamers en kantines
- In kaart brengen van mogelijkheden tot samenwerking zowel qua vereniging als qua gebruik (behoefte)

Lange termijn:

- Mogelijkheden tot samenwerking en behoefte in kaart brengen
- omzetten naar realiseerbare mogelijkheden, b.v. atletiekbaan, schaatsbaan, tennisvelden, skeelerbaan in een project maximaal gebruiken van voorziening.
- Planvorming en mogelijkheden als totaal en financieel doorrekenen.
- Bij situering studie ook meenemen welke planologische maatregelen genomen moeten worden.
- Beheer van de sportvelden essentieel onderdeel uit laten maken van mogelijkheden en planning
- In financiële opzet ook variant kostprijs per uur gebruik zichtbaar maken naast andere varianten.

In de planning go of no go momenten inlassen.
Periodiek terugkoppeling aan de raad verzorgen.